

גליון חיזוק ל"בין הזמנים"

מרשכבה"ג רבינו מרן בעל האילת השחר זצוק"ל

דמר האליון

כידוע כמה הי' "ירא וחרד" רבנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל מהביטול תורה שיש ב"בין הזמנים", והירבה מאד להזהיר על כך.

ובשנות תש"ע, כמה ימים לפני תשעה באב, ביקש שנאסוף חומר מדבריו - בשיחות ובמכתבים - על חיזוק לבין הזמנים, ולהדפיסם באלפים רבים, ולהפיצם בישראל.

ונראה בשבועות אלו, בל"ו להביא כל שבוע, מעט מן הדברים "הנשגבים" שבקונטרס הנ"ל. ויהי רצון

שיהי' בזה חיזוק ללימוד התורה, לעילוי נשמתו המהורה, וזכותו חגן עלינו, לשמירה והצלחה תמיד.

לא לילך בריקנות

בס"ד אור לה' מני"א תשס"א לפ"ק

לכ' תלמידי ישיבת... הי' עליהם יחי'

שמעתי על רצונכם להמצא כמה ימים במקום נופש, כמובן שיחד עם זה אין לשכוח שגם בהיותם שם **צריך להיות רוב הזמן מנוצל בתורה ומעשים טובים**, ולא לילך בתר ריקנות כדרך יושבי קרנות, ועי"ז תוכלו אחרי זה להוסיף כח בעמלה של תורה יחד עם יראת שמים טהורה. ותזכו כל אחד מכם לגדול כחפץ השי"ת. הדורש טובתכם

אנא תלמידי הישיבות...

בס"ד ניסן תשס"ד

זה כבר הרבה שנים שבזמן שלא לומדים בישיבות, כגון בחודש ניסן תשרי ואב, הרבה מנצלים הזמן ג"כ ללימוד התורה הנקרא ישיבות בין הזמנים.

אמנם יחד עם זה יש כאלה שעושים טיולים למקומות שונים, ויש מקומות מסוכנים לטייל שם, סכנה רוחנית וסכנה גשמית, ובעצם כל טיול כרוך בסכנה, הלא חז"ל אמרו האומר מה נאה אילן זה מה נאה ניר זה הרי זה מתחייב בנפשו.

ודבר זה תובעים מבני הישיבות יותר משאר בני אדם, כיון שהם טעמו טעם של תורה ואין להם לבלות זמן, אלא אם צריך עזר לכבוד החג או שהתאמצו ביגיעת התורה וצריך לנוח קצת, אבל אין לנצל הזמן בטיולים, אפילו אם כונתו לראות גדלות השי"ת, וכתוצאה מהטיולים כל שנה ישנם כאלה שקרה להם אסונות השי"ת ישמרנו.

והנה מזמן לזמן גדולי ראשי הישיבות דעתם על הסכנה בטיולים אלה, ומ"מ כמעט בכל שנה קרה דברים נוראים, גם השנה תיכף בגמר הלימוד בישיבות קיפחו שני בחורים חייהם.

אנא תלמידי הישיבות אשר חלקכם שבחרתם דרך התורה, למה תלכו בדרכי עקלתון ואשר מביאים לכל כך צער.

בכן נא להזהר מלעשות דברים המסכנין חיי אדם, ותנצלו את הזמן במקרה שצריך במנוחה, וחלק הכי גדול בלימוד התורה, ובזכות למוד התורה ושמירת הבריאות תזכו לעלות אל המסלה הנכונה ולגדול כרצון הקב"ה וכל ישראל.

להקפיד על המחיצה של בן תורה

כבוד הרה"ג ר' .... שיחי'

הנה כידוע הרחוב לדאבונינו מאד לא טוב ומשפיע על כל אחד, ובזמן האחרון התחילו בחורי ואברכי ישיבות לילך ברחוב בלי כובע רק בכיפה ובלי מלבוש עליון, ואם כי אין איסור מ"מ זה לא דרך הראוי להתנהג לבן תורה,

וכשלושים באופן שהוא מתבדל מהרחוב זה מחיצה מבלדת בינו ובין אנשי הרחוב אשר מאד לא נוהגים כהוגן, וזה כתריס מפני קלקול.

וזה נוהג גם בימי הנופש הנקרא בין הזמנים.

וכעת שגם מחיצה זאת הפסיקו לעשות יכולין לירד מאד ביראת שמים וראוי מאד להתחזק בזה, בפרט ב... אשר רבו בה המתפרצים ואשר רחוקים מריח תורה, ומאד צריך לעשות חיזוקים, וזה חיזוק שמאד יכול להועיל. ויה"ר שישים בלבנו אהבתו ויראתו ולעשות כל מיני גדרים לא להגרר להרחוקים מיראי השי"ת ותורתו. ע"ז באתי על החתום

האם כ"כ הרבה אנשים חלשים?

רצינו להוסיף בנוגע לבין הזמנים, והוא כי רוב הצבור אמנם לומדים גם בבין הזמנים, אבל יש כאלה שיכולים לקחת "חצי יום" ולבזבז אותו כלום, חצי יום! בחורים אברכים, מרשים לעצמם... ואם הי' צריך את זה לבריאות כדי לנוח קצת נוח, ואולי יש כאלה יחידים, אבל האם כל כך הרבה אנשים הם חלשים שצריכים את זה? כל יום או כל יומיים לבלות "חצי יום" בלי כלום, וזה לכאורה "ביטול תורה", כי מה נפק"מ בין הזמנים או אמצע הזמן האם יש חילוק, רק אם א' חלש צריך לנוח קצת... [מתוך הדברים שנאמרו בעצרת התעוררות לרפואת בעל הקהלות יעקב זצוק"ל].

בתורה אין בין הזמנים...

ה' יעזור שתנצלו גם את הבין הזמנים, וכמו שבמשך השנה למדתם טוב מאד, ככה תמשיכו גם בבין הזמנים. כי בעצם אין בין הזמנים! בתורה לא כתוב בין הזמנים, יש מצוה ודברת בס בשבתך בביתך ובלכתך בדרך, ולא כתוב חילוק אם זה בין הזמנים או לא בין הזמנים, רק מה, לגבי הסדר של הציבור יש כזה סדר, אבל ליחיד נשאר אותו מצוה בבין הזמנים כמו באמצע הזמן, בלי שום חילוק. ונקוה שתנצלו את הבין הזמנים כל אחד ואחד, וה' יעזור שכולכם תעלו ותעלו מאד מאד בתורה ויראת שמים, ויהי' הרבה נחת מכולכם, והקב"ה יעזור לכולכם ולכל המשפחה שלכם שיהי' כל טוב. [ר"ח ניסן תשס"ד].

טרמפים וטיולים גרוע מאד...

רצינו להעיר היות שעכשיו הם ימי בין הזמנים, ויש כאלה בחורים שעושים טיולים- טרמפים, וידוע שזה עושה מאד מאד דברים גרועים, וכל אחד אם רוצה לנוח, בבקשה, צריך לנוח קצת, צריך ללמוד, אבל לעשות את הדברים האלה זה מאד גרוע, וכל אחד ישמור את עצמו מזה. [ב' ניסן תש"ס]

* * *

"מים" זה מקום מסוכן....

בין הזמנים בבחינת מפסיק ממשנתו...

שאלה, במה עלינו להתחזק כשנכנס "אלול" אחרי בין הזמנים כ"כ קשה שעבר על כלל ישראל בכלל ועל עולם התורה בפרט?

תשובה, ימי הנופש ניתנו למנוחה, ומילא אם הוא נח... אבל ללכת לטיולים?! ולא מחמת שהטיול זה עבירה, רק "ביטול תורה".

המשנה אומרת באבות המהלך בדרך ופוסק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה מה נאה ניר זה הרי זה "מתחייב בנפשו" זאת אומרת שעל ביטול תורה הוא "מתחייב בנפשו".

וכשהולכים בדרך הסכנה גדולה יותר כמו שחז"ל אומרים שהשטן מקטרג בשעת הסכנה. היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו?! שופר מזכיר את השופר של "מתן תורה", ובזה חובה על כל אחד ואחד לתפוס את עצמו לא להרפות חלילה וחס מלימוד התורה, ובזה נזכה לרחמי שמים.

[כ"ח אב תשס"ז בבית]

כמה שבועות בית מדרש ריק...

עכשיו מתחילים כמה שבועות "נופש", קוראים לזה חופש אבל בעצם זה נופש. והבחורים ... ב"ה לא חשודים שיבלו את הזמן בחינם, ודאי שילמדו קצת כמה שאפשר, מה שיותר, אם יש כח יותר מה שלומדים יותר זה יותר טוב, אבל ודאי שלא יבזבזו את הזמן סתם לעשות טיולים ועוד כאלה שטויות...

וזה סכנה ג"כ, טיולים זה סכנה! ע"פ רוב כל שנה רחמנא ליצלן קרה עם איזה בחור חלילה וחס אסון.. לכן זה אסור. ה' יעזור שכולם יעברו ולא יקרה שום אסון ושום דבר, וכולם ינצלו את הזמן קצת לנוח לאסוף כח. ובעצם היה צריך לבטל את כל הנופש הזה, האם כל אחד כ"כ עייף שאין לו כח, אבל קשה לבטל דבר שכבר נשתרש בציבור. ובאמת בחו"ל לפני המלחמה לא היה נופש, מה שכן היה, כל אחד שמרגיש שצריך, היה נוסע לשלש ארבע שבועות, קראו לזה דאטשע, אבל כל אחד בפני עצמו, ולא באותו הזמן כולם, רק זה היה נוסע בתמוז וזה באב, ממילא הישיבה לא היתה נשארת ריק, אבל כאן נהיה כזה מאדע שיש שלשה שבועות שהבית מדרש ריק, אין ישיבות.

ומצד אחד מה שיוצאים כולם יחד יותר טוב כי בחו"ל באותם חודשים הלימוד היה חלש, כי כאן חסרים עשר בחורים כאן חסרים עשרים בחורים כאן שלשים בחורים, ולא היה טוב, אבל מצד שני בכל זאת הבית מדרש לא היה נסגר, וכיום הבית מדרש אין כלום!

ה' יעזור, העיקר שינצלו את הזמן של הנופש לאסוף כח כדי שאח"כ ילמדו יותר חזק, ונקוה שהבחורים כאן לא חשודים ח"ו לנצל את הנופש לא כמו שצריך, אלא ודאי ינצלו טוב.

הקב"ה יעזור שכולכם תזכו לעלות גם בבין הזמנים, לעלות ולעלות, רק לעלות לא לרדת ח"ו, הקב"ה יעזור לכולכם. [י' אב תשס"ח בארצות תורה]

לשמור חזק לא ליפול במקומות לא נקיים

הנה אתם נמצאים במקום שיש בו נסיונות, ובודאי הכל תלוי לפי הזמן ולפי המקום, וכמו שמובא שר' חיים ויטאל שאל את האריז"ל למה הוא אומר עליו דברים כ"כ גדולים, הרי הקטן ביותר שבדורות הקודמים ה' הרבה יותר גדול ממני, ולמה הרב אומר עלי שיש לי נשמה קדושה וכדומה, אמר לו האריז"ל שלא יתפלא על זה, כי הכל לפי הדור, ובדור הזה אי אפשר להסתכל על מה שהי' בדורות של התנאים ובדורות של האמוראים, ובודאי שהם היו אנשים יותר גדולים, אבל אם נעריך לפי הדור, אי אפשר להשוות את הדור של התנאים לדור שלנו.

וזה אמר האריז"ל בדורו, מה שזה ה' בערך ארבע מאות שנה לפנינו, והרי אי אפשר לתאר ולדמות אפי' מה שהי' לפני מאה שנה למה שהיום, וארבע מאות שנה קודם הרי ה' דור שכולו שרוי בתורה וביראה, [ואמנם לגבי התנאים לא ה' לו דמיון], ובכל זאת אמר כבר האריז"ל דכיון שהם בדור חלש זוהי הגדלות שלהם, אפי' שהם לא כ"כ כמו התנאים והאמוראים, ומה נענה אכן אבתריהו?! הרי הדור שלנו הוא דור שיש בו כ"כ הרבה ענינים קשים לעבוד את ה'.

וזה מבחינת הדור, ובפרט שיש גם את נסיונות העיר, שהרי העיר ... לא ידועה בתור עיר של חרדים, אלא היא עיר עם מאד פריצות, וכל שאר דברים גרועים, ובאמת צריך הרבה הרבה כח לעמוד, אבל לפום צערא אגרא, מה שהדור הוא כ"כ פרוץ, ומה שהעיר כ"כ פרוצה, כל מה שיש כ"כ הרבה קושיים, השכר של זה חשוב מאד מאד לפני הקב"ה. ואדם צריך להרגיש מצד אחד שיש לו אחריות, אבל מצד שני להרגיש שהוא מאושר, ולא לחשוב כאילו הוא אומלל... אלא הוא מאושר! שהוא יכול להיות עבד ה' גם במצב כזה של הדור וגם במקום כזה.

ולכן אדרבה צריך באמת להשתדל בכל הכח לעמוד על המשמר עם יראת ה', וגם בלימוד התורה מה שילמד יותר, מה שיהי' יותר שוקד בלימוד, יש יותר סיכויים שהקב"ה יתן לו מלא חפניו תורה, שיוכל להיות גדול.

ורואים במציאות, הרי בדורות הקודמים היו שקדנים גדולים שאין לתאר, ובכל זאת יש מהם שלא היו כ"כ גדולים בתורה, והיום כשאחד לומד, הקב"ה נותן לו "מלא חפנים" תורה, ויכול להשיג דברים מה שבדורות הקודמים רק הגאונים הגדולים ביותר היו יודעים, הרי היום בחור ישיבה וכן אברך, אם הוא לומד בשקידה הוא כבר יכול להשיג, רואים שהקב"ה נותן ונותן, רק מה שצריך הוא להתמסר לכך, וכמו שאומר הרמב"ם שילך ישר כמו שעשאו האלקים, בלי לעוות! והקב"ה הרי ברא את האדם ישר, והמה בקשו חשבונות רבים. וכל אחד יכול לזכות, רק שיתמסר ברצינות ובלב תמים, אז הוא יכול לזכות בלי גבול!

וב"ה הקב"ה עזר לכם שיש אפשרות לכולכם לעלות מאד בתורה, והקב"ה יעזור באמת שכל אחד ואחד שישקוד על הלימוד וילמד עם יראת שמים, יזכה להיות גדול מאד.

ואשריכם שניתן לכם האפשרות, כי סוף כל סוף לא כל אחד זוכה לזה, יש כ"כ הרבה אנשים בעולם, ומי זוכה להיות מאלה שנמנה להיות חיל ה'? רק אותו המיעוט בני תורה, ואותו המעט בני תורה יש לו ג"כ כל מיני מכשולים, וכל מיני קושיים, וב"ה שאתם יכולים לעלות ולעלות, תזכו ותמשיכו ללמוד תורה כמו שצריך, והקב"ה יעזור לכם שכל אחד מכם יוכל להיות גדול בתורה וביראה כרצון ה', והלואי שתזכו לזה.

והקב"ה יעזור לכל כלל ישראל שנוכה בזמן הקרוב לגאולה האמיתית, הרי עכשיו מגיע תשעה באב ועדיין לא זכינו לגאולה, אבל מה שמוסיפים יותר תורה ומצות, יש יותר סיבה שנוכה לגאולה, אמנם אי אפשר לדעת מתי, אבל זה בודאי שזה הכל שלב אחר שלב, צעד אחר צעד, עד שיגיעו לגאולה האמיתית במהרה בימינו אמן. [י' אב תשס"ג]

בדור שלנו שיש כ"כ דברים גרועים ברחוב, בחור צריך להיות ממש צדיק גדול כדי שלא יכשל ח"ו בראיות אסורות ובעוד דברים... [סיון תשס"ז]

כל דבר לא טוב שנכנס בראש של האדם קשה מאד להוציא אותו, ואפילו דברים שרואים בילדות... נשאר חקוק בראש לכל החיים.

בבין הזמנים חסר כח התורה בעולם

שמעתי שהחזו"א היה אומר שבזמן שהלימוד חלש, למשל בזמנים אלו, קשה לו, הוא צריך להתאמץ יותר בלימוד, יותר ממה שכרגיל.

וכרגיל במשך השנה התאמץ, הוא למד ולמד, הלימוד שלו אי אפשר לתאר... והיה פעם א' שנפל ע"י המיטה, שאלו אותו מה היה, והסביר היות שהוא לומד ממש עד הטיפה האחרונה, ומשער שישאר בו כח כדי שיכול להגיע למיטה לישון, ממש עד הרגע האחרון, ואותו פעם הוא טעה בחשבון, וחשב שיגיע למיטה ובסוף לא הגיע ונפל לפני המטה..

עד כדי כך הוא למד, והוא היה מרגיש בכל זאת בזמן שלא כולם למדו שהיה צריך להתאמץ יותר כדי ללמוד... [מתוך פתיחת זמן אלול תשס"ח – ארחות תורה]

לא הותר שום איסור ב"דאצ'ע"...

לאנשים נכנס בראש איזה דמיון כי כשנמצאים במקום נופש – דאצ'ע, אפשר להקל בכל מיני דברים, ובפרט בענין מאכלות, אך אין כזה היתר.

שיהא שם שמים תאהב על ידך

כל דבר שאדם עושה הוא יכול בזה להרויח הרבה ברוחניות, ויכול לקלקל בזה, כי בכל פעולה שהוא עושה אם הוא חושב לעשות בזה איזה מצוה, לעזות בזה נחת רוח להקב"ה, יש לו שכר, אבל אם הוא חושב על צד גשמי שיש בזה, אין לו כלום!

והנה חז"ל אומרים ביומא (דף פ"ו א') ואהבת את ד' אלוך, שיהא שם שמים מתאהב על ידך, לא רק שהוא יאהב את הקב"ה אלא שיראה לגרום שאנשים אחרים יבואו לידי אהבה להקב"ה. ומפרש כיצד - על ידי שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ומשאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו "אשרי אביו שלמדו תורה אשרי רבו שלמדו תורה", או להם לבריות שלא למדו תורה! פלוני שלמד תורה – ראו! כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו וכו', אבל מי שקורא ושונה וכו' ואין משאו ומתנו באמונה ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו "אוי לו לפלוני שלמד תורה" אוי לו לאביו וכו'.

והנה כשאדם עושה איזה דבר הגון, האם הוא חושב בעצמו שעושה דבר הגון כדי שעל ידי זה יקרב אנשים לתורה, הרי בדרך כלל לא חושבים על זה. אלא עושה כן כיון שכך עושה אדם הגון. אבל אם יחשוב על זה - יש לו שכר "כפול". אחד מה שעושה דבר הגון. וגם יש לו שכר על מה שעל ידי מעשיו הוא מקרב אנשים לאהבת השי"ת, וזה נכלל במצוה של ואהבת את ד' אלוך, לאהב את הקב"ה על הבריות.

כל מעשה שאדם עושה, הוא יכול לעשות בלי שירגיש מה שעושה, ואפי' כשעושה דברים טובים, הדבר תלוי, כי אם עושה יחד "עם לב", יחד "עם מחשבה", ויודע מה שהוא עושה! הוא בונה בזה ממש עולמות שלמים. אבל אם ח"ו אינו יודע, אז אפי' אם יוצא מזה דבר טוב ויש לו שכר על זה אבל זה לא יהיה כל כך...

ושמעתי פעם מעשה מקרוב של החפץ חיים זצוק"ל, שנסע פעם החפץ חיים עם עגלה שהיתה נקראת בימים ההם בשם "דראז'קע", ונסע איתו ביחד אותו הקרוב, וכשהגיעו למקום שהיו צריכים להגיע, לקח הקרוב ההוא ושילם שכר לבעל העגלה, אמר לו החפץ חיים "אתה יודע מה עשית!" ונבהל מה רוצה ממנו הח"ח, והסביר לו הח"ח אתה יודע מה עשית? קיימת ביומו תתן שכרו, וקיימת את הלאו של לא תלין פעולת שכיר אתך עד בוקר, והתחיל לחשב עמו שיראה את המצות שעשה, ואמר לו אתה יודע את כל זה עשית עכשיו.

והנה כרגיל בימינו אדם כשנוסע עם מונית ומשלם לנהג. האם מישהו חושב על זה? בודאי הוא משלם, אבל אינו חושב אלא משלם, כמעשה קוף – תשלום מעות בעלמא. אבל אדם כמו החפץ חיים, אינו עושה מעשה סתם, אלא הוא זוכר במחשבתו שעכשיו הוא מקיים מצות עשה של ביומו תתן שכרו, ואת "הלאו" של לא תלין וגו'. ובכל מעשה ומעשה שעושה הוא יודע מה שעושה. וכשעושה מעשה הגון שע"י אנשים באים לידי אהבת ה' הוא חושב בלבו "ושמח" שמקיים עכשיו מצות "ואהבת את ד' אלוך". שדרשו חז"ל שכלול בזה ג"כ שיביא לידי כך שיאהבו האנשים את הקב"ה, וחושב בלבו עכשיו אני גורם בזה נחת רוח להקב"ה, ובזה הוא מכניס שמחה בלבו שמקיים עכשיו מצוה גדולה כזאת! [שבט תשנ"ז]

מכתבי תלמידו החברותא הגרמ"י שניידר שליט"א